

Секція 2. «Оптимізація асортименту сільськогосподарських культур для переробної промисловості»

УДК 633.15:631

ПЕРСПЕКТИВНА КУЛЬТУРА ДЛЯ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

М.О.Стюрко, канд. с.-г. наук

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Дубляни, Україна

Територію України поділяють на три агрокліматичні зони: Степ, Лісостеп, Полісся. За останні десятиліття спостерігаємо суттєві зміни у підвищенні середньорічних температур і кількість накопиченого тепла до суми опадів, що випадають на території. У зв'язку з цим синоптики акцентують увагу, що відбувається міграція агрокліматичних зон у сторону півночі, майже на 200 км [1]. Для наявного порівняння (рис.1,2), науковцями і кліматологами, при співпраці було намальовано нову карту кліматичних зон України.

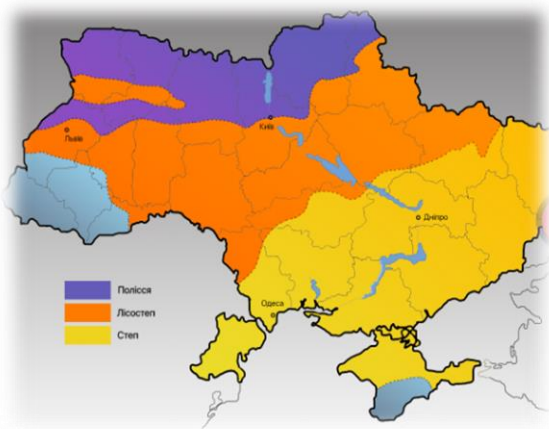

Рис. 1. [1].

■ — Полісся
■ — Лісостеп
■ — Степ

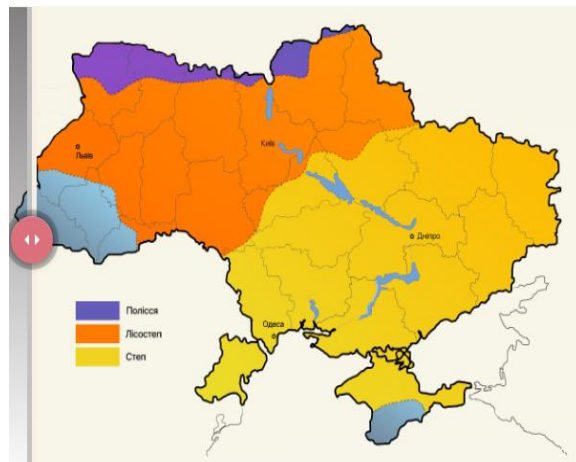

Рис. 2. [1].

■ — Полісся
■ — Лісостеп
■ — Степ

При порівнянні цих двох карт, можемо побачити як збільшилась і змістилась територією України зона Степу і Лісостепу(рис. 2.), та майже на межі зникнення зона Полісся.

Те, що клімат став значно теплішим є фактом. У центральних і південних областях України посушливих днів у році стало майже в два рази більше. Раніше, західна частина України, яка характеризувалась наявністю достатнього зволоження і не високими температурами, +30 °C могло бути тільки декілька днів у році, а зараз така температура може займати майже все літо. Зими стали м'якшими у порівнянні з минулими

десятиліттями та скоротились майже на місяць. Настання теплих днів розпочинається раніше і спонукає сільгоспвиробника проводити весняно-польові роботи та посів. Це, у свою чергу, збільшує період дозрівання сільськогосподарських культур і сприяє переміщенню пізньостиглих культур у нетрадиційні для них зони вирощування.

У минулі десятиліття західний Лісостеп України був несприятливий для вирощування пізньостиглих культур, особливо кукурудзи, але зараз вирощують її з високими врожайними показниками. За такої зміни клімату тут можуть повноцінно визрівати посіви гібридів кукурудзи ранньо- та середньостиглої групи.

Метою наших досліджень було встановити чи в умовах західного Лісостепу, до настання понижених температур навколишнього середовища, насінневі посіви гібридів кукурудзи встигають досягти рекомендованої для збирання вологості.

Отримані дані фактичної вологості насіння (табл.1) свідчать, що погодні умови західного Лісостепу сприяють вирощуванню ранньостиглих і середньопізніх гібридів кукурудзи. Рослини встигають досягти рекомендованого до збирання показника вологості при якому насіння вже досягає високої польової схожості і продуктивності [2, 3, 4].

Таблиця 1.

Вологість насіння гібридів кукурудзи у період дозрівання-підсихання, західний Лісостеп України, 2024 р.

Гібриди кукурудзи (ФАО170-440)*	Вологість зерна в період дозрівання– підсихання, %	
	Дата відбору	Вологість, %
	26.08.2024	39,3-66,7
	01.09.2024	33,1-59,4
	07.09.2024	25,2-51,6
	20.09.2024	20,2-39,6
	27.09.2024	17,0-37,6

Встановлено, що в умовах потепління клімату у зоні Лісостепу України до періоду зниження температури навколишнього середовища, що негативно може впливати на якість посівного матеріалу, показники збиральної вологості досягають оптимального рівня для проведення збиральних робіт 17,0-37,6%.

Список використаних джерел

1. Нова карта кліматичних зон України: зміщення на 200 км на північ. Landlord. 2025. URL: <https://landlord.ua/special-projects/nova-karta-klimatychnykh-zon-ukrainy-zmishchennia-na-200-km-na-pivnich/>

2. Кирпа М.Я., Стюрко М.О. Особливості вологовіддачі та формування схожості насіння гібридів кукурудзи при дозріванні за

посушливих умов Степу України. *Селекція і насінництво*. Харків, 2014. №. 105. С. 178–185.

3. Кирпа М.Я., Стюрко М.О. Особливості вологовіддачі та формування схожості насіння гібридів кукурудзи при дозріванні за посушливих умов Степу України. *Селекція і насінництво*. Харків, 2014. №. 105. С. 178–185.

4. Кирпа М.Я., Станкевич Г.М., Стюрко М.О. Кукурудза: збирання, сушіння, якість: навч. посіб. Одеса: КП ОМД, 2015. 150 с. URL: https://institut-zerna.com/library/docs/CORN_zbirannya_sushinnya_yakist.pdf

УДК 664.7:006.83

ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ГРАНОЛИ НОРМАТИВНИМ ВИМОГАМ ЗА ОРГАНОЛЕПТИЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ

Мартирисян І.А., канд. тех. наук

Одеський національний технологічний університет

Пахолук О.В., канд. тех. наук

Луцький національний технічний університет

Луцькова В.А., канд. тех. наук

Херсонський національний технічний університет

Напружений ритм життя людей у багатьох країнах призвів до необхідності розробляти та виробляти продукти «швидкого харчування». До них відносять і сухі сніданки, в тому числі і гранола. Гранола - традиційний для США снєк, а також страва для сніданку, що містить плющену вівсяну крупу, горіхи та мед, іноді рис, які зазвичай запечені до хрусткого стану. Гранола має безліч переваг для здоров'я. Це відбувається завдяки вмісту вітамінів, мінералів та інших поживних речовин, у тому числі клітковини, натрію, калію, цинку, вітаміну Е, заліза, фосфору. Гранола має здатність знижувати рівень холестерину, регулювати травлення, допомагає скинути вагу, поліпшує роботу серця, насичує енергією, запобігає анемії і сприяє нормальній роботі органів. Споживання граноли також допомагає знизити кров'яний тиск, підвищує розумову активність, поліпшує стан шкіри. Гранола знижує апетит, і зупиняє виділення греліну, гормону, який змушує тіло відчувати голод [1].

У зв'язку із підвищенням попиту на сухі сніданки та здорове харчування та корисні властивості граноли, перед нами постає мета – оцінити якість граноли, що надходить на український ринок. Для цього було обрано 3 зразки популярних торгових марок українського та іноземного виробництва:

- Зразок №1 – Гранола «Good morning Гранола, ТМ «То Го». Шоколад». (Україна);

- Зразок №2 – Гранола ТМ «Корисна звичка» шоколадна (Україна);

- Зразок №3 – Гранола ««Sante» шоколадна (Польща).